

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Istorie
1.3 Catedra	-
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	ARHIVISTICĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Științele speciale ale istoriei						
2.2 Titularul activităților de curs	PROF.UNIV.DR. PETRONEL ZAHARIUC, CONF.UNIV.DR. IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ						
2.3 Titularul activităților de seminar	PROF.UNIV.DR. PETRONEL ZAHARIUC, CONF.UNIV.DR. IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					39
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					
Examinări					10
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	119				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	X
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	X

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale	-Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. -Utilizare la un nivel de bază a metodelor specifice unei științe auxiliare a istoriei (paleografie chirilică/slavă/latină etc., epigrafie, genealogie, heraldica etc.).

6.2 Competențe transversale	- Analiza critică a izvoarelor istorice, prin combinarea conștientă a cunoștințelor provenite din afara izvoarelor cu cele provenite din izvoare pentru (re)stabilirea unor fapte și procese istorice, contextualizarea judecăților de valoare existente cu privire la aceste fapte și procese istorice și corelarea la un nivel elementar a informațiilor disponibile despre trecutul istoric cu problemele prezente în analizele istoriografice referitoare la epoca respectivă. - Utilizarea informațiilor din textele paleografice/epigrafice descifrate și interpretate în prezentarea unor fenomene sau fapte istorice. - Transcrierea și interpretarea corectă a unui izvor paleografic sau epigrafic cu un nivel scăzut de dificultate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Transmiterea cunoștințelor despre cele mai importante științe speciale ale istoriei, fundamentale pentru a învăța analiza critică a izvoarelor scrise, etapă premergătoare cercetării istorice propriu-zise.
7.2 Obiective specifice	Educarea spiritului critic prin abordarea diferențiată a categoriilor de surse și valorificarea lor după criterii și cu destinații specifice.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Sigilografia (despre peceti).	Prelegere tematică	
Genealogia (despre familie și succesiunea generațiilor).	Prelegere	
Prosopografia	Prelegere	
Heraldica (despre steme și embleme).	Prelegere	
Vexilologia	Prelegere	
Bibliografie: Andrieș-Tabac, Silviu, <i>Heraldica medievală a orașelor Moldovei dintre Prut și Nistru</i>, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, 1997, XV, p. 155-164. „Arhiva Genealogică”, Iași, nr. 1-11, 1912-1913; serie nouă, Iași, I-V, 1989-1993; I (VI), 1994, nr. 1-2, 3-4; II (VII), 1995, nr. 1-2, 3-4; III (VIII), 1996, nr. 1-2, 3-4; IV (IX), 1997, nr. 1-2, 3-4; V (X), 1998, nr. 1-2, 3-4. Berciu-Drăghicescu, Adina, <i>Științele auxiliare ale istoriei</i>, București, Editura Universității, 1977. Berza, Mihai, <i>Genealogia – disciplină auxiliară a istoriei</i>, în „Hrisovul”, nr. 4, 1944, p. 81-99. Idem, <i>Stema Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare</i>, în „Studii și Cercetări de Istoria Artei”, II, nr. 1-2, 1955, p. 69-88 + 1 pl., 16 il. Boiangiu, Aneta, <i>Curs special de heraldică. Probleme controversate ale heraldicii românești</i>, București, Editura Universității, 1981. Bogdan, Damian P., <i>Științele speciale ale istoriei</i>, în „Revista Istorică”, 33, nr. 7-8, 1980, p. 1603-1635. Burlacu, Ioana, Dogaru, Maria, Gal, Ionel ș.a., <i>Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatică, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie</i>, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982. Căzan, Ileana, <i>Imaginar și simbol în heraldica medievală</i>, București, Editura „Silex”, 1996. Cernovodeanu, Dan, <i>Bibliografia heraldicii românești</i>, București, 1977. Idem, <i>Știința și arta heraldică în România</i>, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977. Ciurea, Dimitrie, <i>Sigiliile medievale ale orașelor din Moldova</i>, în „Studii și Cercetări Științifice”, Iași, VII, 1956, nr. 2, p. 157-163.		
8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații
Prezentarea altor științe, folosite de cercetarea istorică.	Dezbateri	
Analize de izvoare istorice.	Analiza de text	

Bibliografie:

Căzan, Ileana, *Imaginar și simbol în heraldica medievală*, București, Editura „Silex”, 1996.

Cernovodeanu, Dan, *Bibliografia heraldicii românești*, București, 1977.

Idem, *Știința și arta heraldică în România*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.

Ciurea, Dimitrie, *Sigiliile medievale ale orașelor din Moldova*, în „Studii și Cercetări Științifice”, Iași, VII, 1956, nr. 2, p. 157-163.

Dogaru, Maria, *Colecțiile de matrice sigilare ale Arhivelor Statului*, București, 1978.

Eadem, *Din heraldica României*, București, Editura „Jif”, 1994.

Eadem, *Sigiliile, mărturia ale trecutului istoric*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976.

Eadem, *Sigiliile cancelariei lui Ștefan cel Mare*, în „Revista Arhivelor”, an. LXI, nr. 2, 1984, p. 197-202.

Eadem, *Sigiliile cancelariei domnești a Țării Românești între anii 1715-1821*, în „Revista Arhivelor”, XLVII, nr. 1, 1970, p. 385-421.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Cursul urmărește să ofere studenților o mai bună pregătire în domeniu, înțelegerea fenomenelor istorice aferente temei, precum și dobândirea de competențe profesionale specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participarea activă la procesul didactic; însușirea corespunzătoare a cunoștințelor.	Examen scris	50%
10.5 Seminar/laborator	Activitatea la seminarii, redactarea unor referate științifice.	Evaluare pe parcurs, prin teste și aplicații practice.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la discuții, calitatea referatelor, însușirea noțiunilor de bază, observațiile personale.			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Semnătura Directorului de Departament

.....